

KENDİM YAPIYORUM 1

Aşağıdaki kelimelerin kaç sestten oluştuğunu yazarak tabloyu doldurunuz.

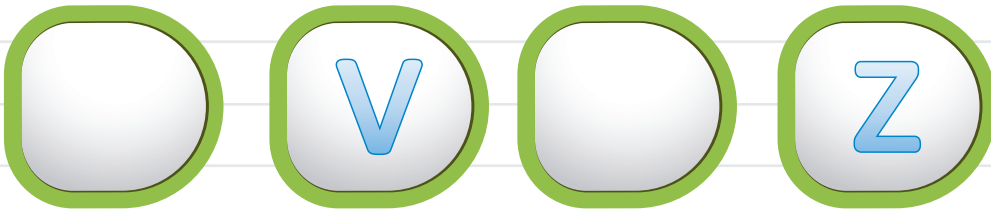
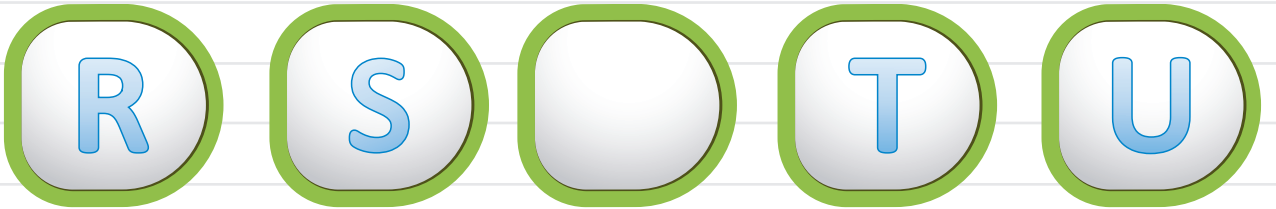
Kelime	Kaç Ses
Akdeniz	7
delikanlı	
Kızılırmak	
maymun	
kenarlıklarda	
dergiler	
uçurtma	
tren	
berber	
manav	
haberler	
düşünce	
ilköğretim	
sunucular	
Fenerbahçe	
nişanlı	
Kadıköy	
paraşüt	
hanımeli	
Toprakkale	
değirmen	
oyuncu	
Anıtkabir	
Atatürk	
Sevinç	
Trakya	
Anadolu	
Çamaşır	

KENDİM YAPIYORUM 2

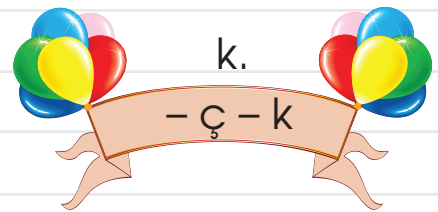
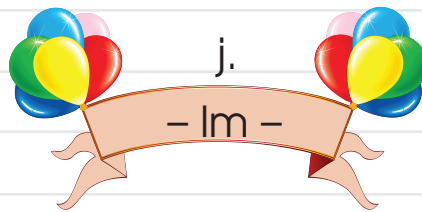
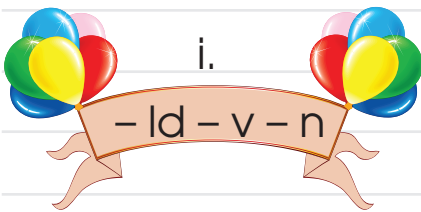
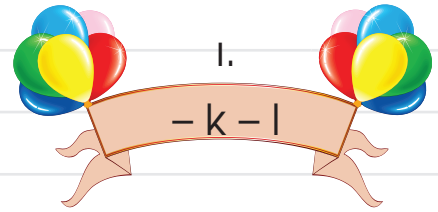
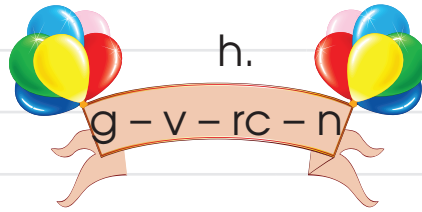
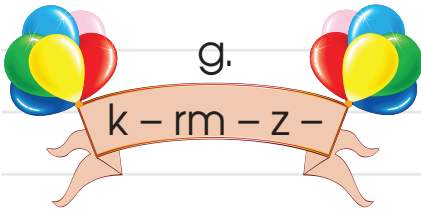
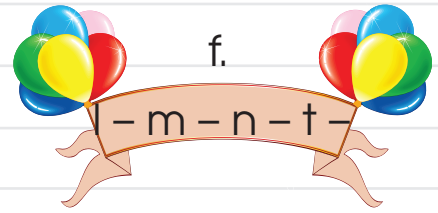
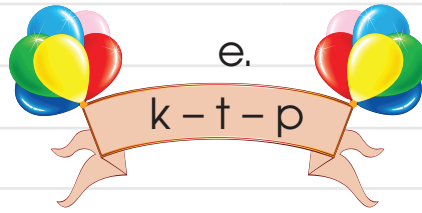
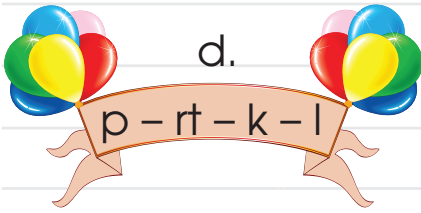
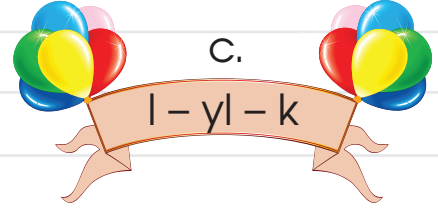
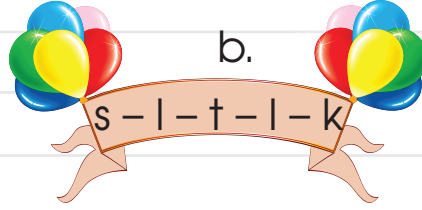
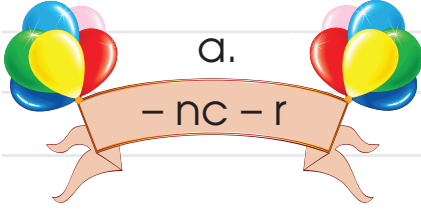
Alfbedeki boşlukları sıra numarasına göre doldurunuz.

KENDİM YAPIYORUM 3

Ünlü harfleri verilmeyen kelimeleri tamamlayınız..

BÜYÜK ÜNLÜ UYUMU (KALINLIK – İNCELİK UYUMU)

Ezgi ile Özgür diyor ki:

- ✎ Türkçede 8 tane ünlü harfin 4 tanesi kalın, 4 tanesi ince ünlüdür.
- ✎ Büyük ünlü uyumu bir kelimedeki ünlü harflerin ince veya kalın olmasıyla ilgilidir.
- Kalın Ünlüler:** a, ı, o, u
- İnce Ünlüler:** e, i, ö, ü
- ✎ Türkçe bir sözcüğün ilk hecesinde kalın ünlü varsa, diğer hecelerdeki ünlüler de kalın olmalı; ilk hecede ince ünlü varsa diğer hecelerde de ince ünlü bulunmalıdır.
- ✓ Televizyon, Fabrika
- Yukarıdaki sözcükler ise, büyük ünlü uyumuna uymaz; çünkü ince ünlülerle kalın ünlüler bir arada kullanılmıştır.
- ✎ Tek heceli ve birleşik kelimelerde büyük ünlü uyumu aranmaz.

KENDİM YAPIYORUM

Aşağıdaki tabloyu örnekteki gibi doldurunuz.

paket	nikah	davetiye
İnce ünlü: e	İnce ünlü:	İnce ünlü:
Kalın ünlü: a	Kalın ünlü:	Kalın ünlü:

Atatürk	İsmet	Kazım
İnce ünlü:	İnce ünlü:	İnce ünlü:
Kalın ünlü:	Kalın ünlü:	Kalın ünlü:

süpürgelik	kardeş	kelime
İnce ünlü:	İnce ünlü:	İnce ünlü:
Kalın ünlü:	Kalın ünlü:	Kalın ünlü:

televizyon	ilkbahar	dakika
İnce ünlü:	İnce ünlü:	İnce ünlü:
Kalın ünlü:	Kalın ünlü:	Kalın ünlü:

düşman	edebiyat	kitapçı
İnce ünlü:	İnce ünlü:	İnce ünlü:
Kalın ünlü:	Kalın ünlü:	Kalın ünlü:

karanfil	domates	merhamet
İnce ünlü:	İnce ünlü:	İnce ünlü:
Kalın ünlü:	Kalın ünlü:	Kalın ünlü:

Gaziantep	Şanlıurfa	Kahramanmaraş
İnce ünlü:	İnce ünlü:	İnce ünlü:
Kalın ünlü:	Kalın ünlü:	Kalın ünlü:

bilgisayar	telefon	tablet
İnce ünlü:	İnce ünlü:	İnce ünlü:
Kalın ünlü:	Kalın ünlü:	Kalın ünlü:

KONU DEĞERLENDİRME TESTİ - 1

1.

Ben bir garip
Keloğlan'ım.

Keloğlan'ın cümlesindeki ünsüz harf sayısı aşağıdakilerden hangisidir?

A) 8

B) 13

C) 21

2.

Alfabemizde harf vardır.

Çizgi film kahramanımızın konuşma balonundaki “...” ile belirtilen yere hangi sayı getirilmelidir?

A) sekiz

B) yirmi bir

C) yirmi dokuz

3.

Alfabemizin 10. ve 24. harfleri ile oluşturulan kelime ne olabilir?

Bora'nın sorduğu sorunun cevabı aşağıdakilerden hangisidir?

A) FAL

B) HİS

C) HAT

4.

Yandaki varlığın adının hangi harfi Türkçe kelimelerin başında bulunmaz?

A) D

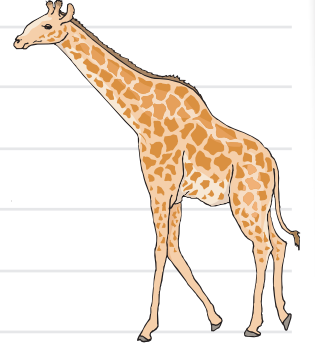
B) A

C) Ğ

5. Yandaki hayvanın adının hangi harfi alfabemizin son harfidir?

A)

B)

C)

6. Bir kelimenin hece sayısını bulmak için o kelimenin ❖ harflerini sayarız. Yukarıdaki cümlede “❖” ile belirtilen yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) ünsüz

B) ünlü

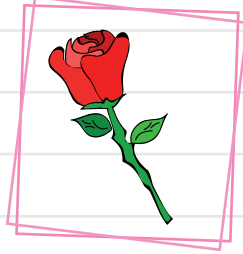
C) büyük

7. Aşağıdaki varlıklardan hangisinin adının ünlü harflerinin tamamı kalındır?

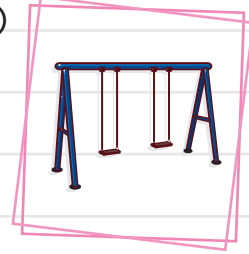
A)

B)

C)

8. Bir dilin seslerini gösteren, belli bir sıraya göre sıralanmış belli sayıda harfin tamamına **alfabe** denir.

Yukarıdaki tanım cümlesi kaç kelimedenden oluşmuştur?

A)

B)

C)

KONU DEĞERLENDİRME TESTİ - 1

9. "Sonbahar" kelimesi ile ilgili hangi öğrencinin söylediği doğrudur?

A)

Ünlülerinin
hepsi incedir.

B)

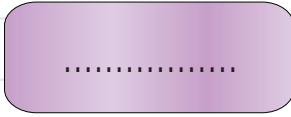
Ünlülerin hepsi
kalındır.

C)

Üç harfi ün-
süzdür.

10.

Bir, ünlü, iki ünsüzden oluşmuştur.

Hem hece, hem kelimedir.

Üç harflidir.

Özellikleri verilen kelime aşağıdakilerden hangisi **olamaz**?

A) ana

B) alt

C) tat

Adı Soyadı: _____

KONU TESTİ

1.	(A) (B) (C)	6.	(A) (B) (C)
2.	(A) (B) (C)	7.	(A) (B) (C)
3.	(A) (B) (C)	8.	(A) (B) (C)
4.	(A) (B) (C)	9.	(A) (B) (C)
5.	(A) (B) (C)	10.	(A) (B) (C)

HECE

Ezgi ile Özgür diyor ki:

- ✎ Ağzımızın bir hareketiyle çıkan ses ya da ses öbeklerine **hece** denir.
- ✎ Türkçede heceler en az bir, en çok dört sestem oluşur.
- ✎ Her hecede bir ünlü bulunur.
- ✎ Ünlü harflerin her biri birer hecedir.
- ✎ Bir sözcüğün hecelerini teker teker söylemeye heceleme denir.

Örnek:

karanlık → ka – ran – lık → 3 hece

öğrencilik → öğ – ret – men – lik → 4 hece

- ✎ Bir sözcükteki hece sayısını bulmak için, o sözcükteki ünlü harf sayısını bulmak yeterlidir.

Örnek:

rengarenk → 9 harf → 3 ünlü → 3 hece

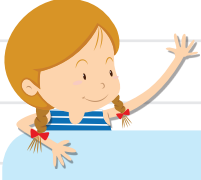
Türk → 4 harf → 1 ünlü → 1 hece

Sözcük	Harf Sayısı	Hece Sayısı
karartma	9	3
profesör		
güçlük		
utangaç		
cumartesi		
spor		
dikdörtgen		
dört		
yurt		

KELİMELERİ SÖZLÜK SIRASINA KOYMA

Ezgi ile Özgür diyor ki:

- ✎ Sözlük, anlamını bilemediğimiz kelimelerin anlamını bulmaya yarar.
- ✎ Kelimeler sözlükte sıralanırken belli kurallara göre sıralanır.
- ✎ Kural çok basit.
- ✎ Alfabemizdeki harf sıralaması nasılsa sözlükteki kelime sıralaması da öyledir.
- ✎ Yani sözlükte ilk başta "A" harfi ile başlayan kelimeler, en sonda ise "Z" harfi ile başlayan kelimeler yer alır.

ÖRNEK:

Aşağıdaki sözcükleri sözlük sırasına göre sıralayalım:

Paket - özgürlük - akıl - çit

1	A	16	M
2	B	17	N
3	C	18	O
4	Ç	19	Ö
5	D	20	P
6	E	21	R
7	F	22	S
8	G	23	Ş
9	Ğ	24	T
10	H	25	U
11	I	26	Ü
12	İ	27	V
13	J	28	Y
14	K	29	Z
15	L		

Sözcüklerin birinci harflerine alfabedeki sırasına göre bakarız:

1. sırada **a**

4. sırada **ç**

19. sırada **ö**

20. sırada **p** harfi vardır.

Bu sıralamaya göre yukarıdaki sözcükler sözlükte;

akıl - **ç**it - **ö**zgürlük - **p**aket

şeklinde sıralanır.

İlk harfleri aynı olan sözcükler için sırayla diğer harflere bakılır.

KENDİM YAPTIYORUM 1

Aşağıdaki kelimelere örnekte olduğu gibi sözcük sırasına göre numara veriniz.

araç

1.

nerede?

kitap

arkadaş

3.

niçin?

dergi

arı

2.

nasıl?

deffer

hayat

dere

kedi

havuç

dayı

köpek

hormon

dolap

katır

Beyza

sınıf

baba

Berke

okul

dayı

Burak

kantin

anne

peynir

çamur

yaka

zeytin

çakır

dayı

kaşar

kantin

anne

köz

aza

kavun

kül

ada

karpuz

kır

oya

kayısı

dil

kesik

şeker

dal

kaset

şaşkın

dul

kayıt

şükür

KENDİM YAPIYORUM 2

Aşağıda verilen kelimeleri sözlük sırasına göre sıralayınız. Sonra da yönergeye göre boşlukları doldurunuz.

1. 2. 3. 4.

1. Sözlük sıralamasında ikinci olan kelimenin 2. anlamıyla ilgili cümle kurunuz.

.....
.....

2. Sözlük sıralamasında üçüncü olan kelimenin 1. anlamıyla ilgili cümle kurunuz.

.....
.....

3. Sözlük sıralamasında sonucu olan kelimenin 1. anlamıyla ilgili cümle kurunuz.

.....
.....

4. Sözlük sıralamasında birinci olan kelimenin 2. anlamıyla ilgili cümle kurunuz.

.....
.....

KENDİM YAPTIYORUM 3

a. Aşağıda bazı kelimeler ve bunların sözlükteki 1 ve 2. anlamları verilmiştir.

Türlü: 1. Çeşitli. 2. Birden fazla sebzeyle yapılan yemek.

Dil: 1. Tat alma organı. 2. İnsanların birbirleriyle anlaşmasını sağlayan araç , lisan.

El: 1. Kolun bilekten parmak uçlarına kadar olan, tutmaya ve iş yapmaya yarayan bölümü. 2. Yabancı.

Dolu: 1. İçi boş olmayan. 2. Bir yağış türü.

b. Yukarıdaki kelimeleri alfabetik sıraya koyunuz.

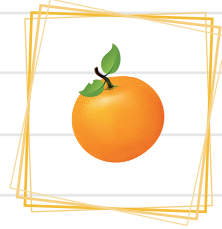
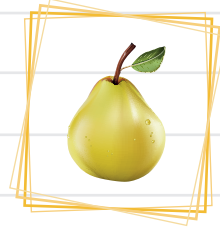
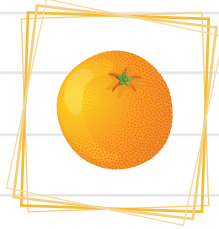
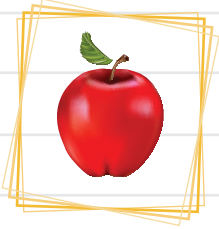
1. 2. 3. 4.

KONU DEĞERLENDİRME TESTİ - 2

1.

Yukarıdaki meyvelerden hangi ikisinin adının hece sayısı aynıdır?

A) portakal - mandalina

B) elma - armut

C) portakal - armut

2. Aşağıdaki hayvanlardan hangisinin adı aynı zamanda hecedir?

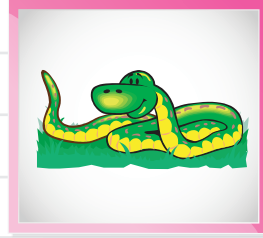
A)

B)

C)

3. Aşağıdakilerden hangisi yandaki hayvanın adının bir hecesi **değildir**?

A) pe

B) gu

C) en

4.

Aşağıdaki sözcüklerden hangisinin hece sayısı görseldeki varlıkla aynı **değildir**?

A) Bilgisayar

B) Televizyon

C) Süpürge

5. ● Portakal ▲ İlköğretim ■ Mandalina

Hangi sembolle belirtilen kelimenin harf sayısı, alfabemizdeki ünlü harf sayısına eşittir?

A) ●

B) ▲

C) ■

6.

Görseldeki varlığın adının ilk harfinden bir önce ve bir sonra gelen harf ikilisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) T U

B) S T

C) R S

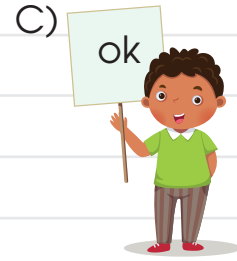
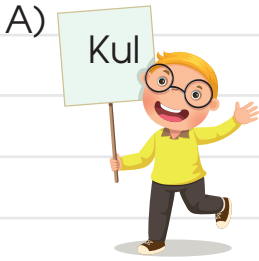
7. "KIZILAY" Aşağıdaki hecelerden hangisi yandaki sözcüğe ait **değildir**?

A) KIZ

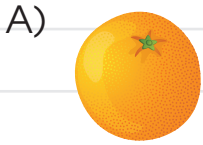
B) ZI

C) LAY

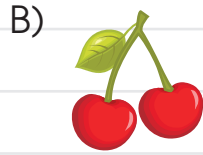
8. Hangi çocuğun elindeki hece iki ünsüz, bir ünlü harften oluşmuştur?

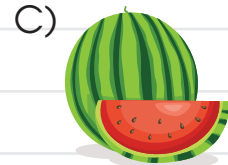
9. Aşağıdaki meyvelerin hangisinin adında daha fazla ünlü harf vardır?

Portakal

Kiraz

Karpuz

10. Hangi sözcüğün hece sayısı diğerlerinden fazladır?

A) Çalışkan

B) Hoşgörülü

C) Dürüst

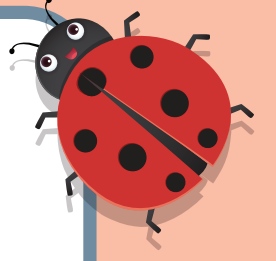
Adı Soyadı:

KONU TESTİ

1.	A B C	6.	A B C
2.	A B C	7.	A B C
3.	A B C	8.	A B C
4.	A B C	9.	A B C
5.	A B C	10.	A B C

Çalışma Arkadaşım

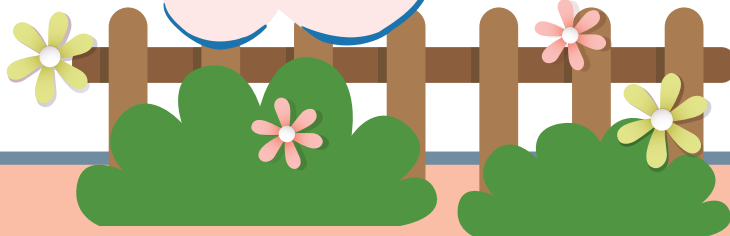

2. BÖLÜM

KELİME BİLGİSİ

Cümle
içindeki ifadeleri
kavriyorum.

Kelimeleri
anlamlarına göre
ayırıyorum.

2. BÖLÜM

KELİME

FARKLI DÜŞÜNMEYE
YÖNLENDİREN İFADELER

DESTEKLEYİCİ VE
AÇIKLAYICI İFADELER

ÖNEM BELİRTEN İFADELER

ÖZETLEYEN VE SONUÇ
BİLDİREN İFADELER

TANIM

EŞ ANLAMLILAR (ANLAMDAŞ) KELİMELER

ZİT (KARŞIT) ANLAMLILAR KELİMELER

EŞ SESLİ (SESTEŞ) KELİMELER

KELİME BİLGİSİ

Ezgi ile Özgür diyor ki:

✎ Tek başına anlamı olan ya da cümle içerisinde anlam kazanan ses ya da ses topluluklarına **kelime (sözcük)** denir.

✎ Sözcükler bir heceden oluştuğu gibi birkaç heceden de oluşabilir.

ÖRNEK:

1 heceli kelime: ak-bot-sarp

2 heceli kelimeler: kalıp-mantık

3 heceli kelimeler: öğretmen-Türkiye

4 heceli kelimeler: bilgisayar- Çanakkale

Türkçe Kelimelerin Özellikleri

1. Türkçe kelimelerin başında "Ğ" harfi bulunmaz.

2. Türkçe sözcüklerde iki ünsüz harf yan yana bulunmaz. **Trafik, spor, form, kroki** gibi sözcükler de dilimize yabancı dillerden girmiştir.

3. Türkçe sözcüklerde "J" harfi bulunmaz. "J" sesini veren **jeton, jüri, jilet, jandarma** gibi sözcükler de dilimize yabancı dillerden girmiştir.

4. Türkçe sözcüklerde iki ünlü harf yan yana bulunmaz. **Şair, şiir, fiil, kana-at** gibi sözcükler Türkçe değildir.

5. Türkçe sözcüklerin sonunda "b, c, d, g" ünsüz harfleri bulunmaz. Bunların yerine "p, ç, t, k" ünsüzleri bulunur.

KENDİM YAPIYORUM

Aşağıdaki cümlelerin kaç kelimedenden oluştuğunu yazınız.

1.	Okulda kendimi ve arkadaşlarımı mutlu görüyorum.	
2.	Sadece beni dinledi ve tüm gerçeklerin farkına vardı.	
3.	Hayattan bezmiş bir haldeyken, şu an salıncaklarda sallanıyor.	
4.	Onun hayata bakış açısı hep pozitifdir.	
5.	Daldığında çok güzel hayaller kurduğunu söylüyormuş.	
6.	Saçlarını kestirdiğinde tombul yanakları daha güzel görünürmüş.	
7.	Sadece Fen sınavıma kafamı yorarak sınava girdim.	
8.	Yeni parfümüm daha güzel kokuyor.	
9.	Tüm arkadaşlarımı ve burada tanıdığım insanları çok seviyorum.	
10.	Hastalıktan kurtulmuş ve okula gelmiş.	
11.	Kırmızı ve yeşil renkler sana çok yakışıyor.	
12.	Şarkı dinlemek beni her sıkıntıdan kurtarıyor.	
13.	Benimle konuşmak ona da iyi geliyormuş.	
14.	Annemin güzel yemeklerinin kokusu, mis gibi burnumuza geliyor.	
15.	Sınıfımızla beraber topluca pikniğe gittik.	
16.	Çok mutlu ve çok heyecanlıyım.	
17.	Bu törende ben de bir şiir okuyacağım.	
18.	Evimizi güzel bir renge boyadık.	

FARKLI DÜŞÜNMEYE YÖNLENDİREN İFADELER

Ezgi ile Özgür diyor ki:

✎ Yazılarımızda ve konuşmalarımızda bir düşünceden farklı bir düşünceye geçerken “**ama, fakat, ya da, veya, ancak, buna rağmen**” gibi ifadeler kullanırız. Bunlar farklı düşünmeye yönlendiren ifadelerdir.

ÖRNEK:

Suna ödevini yaptı; **ancak** Simay yapmadı.

Ozan çok kızdı; **buna rağmen** yardım etti.

KENDİM YAPIYORUM 1

Aşağıdaki söz gruplarını eşleştirerek anlamlı cümleler oluşturunuz.

Çok bağırdı **ama**

papatya alacağım.

Anneme menekşe **ya da**

buna rağmen ona küsmedim.

Şeker, çok miyavladı **fakat**

kalemlerini bulamadı.

Arkadaşım bana çok kızdı

onu duyan olmadı.

Para biriktirdim **ancak**

bisiklet alamadım.

KENDİM YAPIYORUM 2

Aşağıdaki söz dizilerini tamamlayarak anlamlı cümleler oluşturunuz.

Seninle eve gelirim **ancak**

Sabah çok güzel bir kahvaltı yaptım; **ama**

Mahallemizde park var; **fakat**

Sarı bisiklet **ya da**

Çok uykusuzum buna **rağmen**

Azra bizi beklemiş; **oysa**

Beslenmene dikkat et; **yoksa**

Çok yoruldu; **ama**

Erken dönecektim; **fakat**

Birlikte çıkarız; **ancak**

Bütün oyuncaklarımı verdim; **buna rağmen**

Mektubunu tükenmez kalemle **veya**

Evden çıktığını sanıyordum; **ama**

KENDİM YAPIYORUM 3

Boşlukları **ama, fakat, ancak, veya, yada, oysa, lakin, ne var ki, buna rağmen, buna karşın** gibi ifadelerle tamamlayın. Bir ifadeyi birden fazla cümlede kullanabilirsiniz.

Heyecandan deliye döndüm, ne yaptığımı ben de bilmiyorum.

Küçüktüm beş altı yaşında falandım.

Eve giderken süt alacaktım, param yoktu.

Uzaktaki akrabalarımıza mektup yazarız..... telefon ederiz.

Süt içmek için mutfağa gittim..... dolapta süt kalmamıştı.

Okula gitmek için otobüse..... minibüse biniyorum.

Sınava çok iyi hazırlanmıştım..... birkaç soruyu çözemedim.

Yarın sinemaya tiyatroya gidelim.

Selam verdim beni görmedin.

Gelecektim annem izin vermedi.

Korku komedi filmine gidelim.

Gelmesi için zorladım kararını değiştirmedim.

Çok hızlı koştu otobüse yetişemedi.

Akşama en geç sabaha kadar projeyi bitirmiş olurum.

Zamanımız az vaktinde yetiştireceğiz.

Yakacak olarak odun kömür kullanabilirsiniz.

Uzun saçı seviyorum sıcaklarda rahatsız ediyor.

Bizimle birlikte gelebilirsin..... önce annenden izin almalısın.

Kızıma karne hediyesi olarak dizüstü bilgisayartablet alacağım.

Resim de yapıyorum müziği daha çok seviyorum.

Çok çalıştı dereceye giremedi.

Saatlerdir seni aradım, ulaşamadım.

Çarşıya otobüs dolmuş ile gidebilirsin.

DESTEKLEYİCİ VE AÇIKLAYICI İFADELER

Ezgi ile Özgür diyor ki:

✎ Konuşmamızda ve yazımızda ifadelerimizi, düşüncelerimizi desteklemek ve anlaşılır kılmak için açıklamalar yaparız. Bunları yaparken **“hatta, yani, açıkçası, başka bir deyişle, doğrusu, benim de düşündüğüm gibi vb.”** kelime ve kelime gruplarını kullanırız.

ÖRNEK:

Yaz meyvelerini **yani** erik, kiraz, şeftali ve kayısıyı daha çok seviyorum.

İsteklerimiz, ihtiyaçlarımızın önüne geçmemelidir. **Başka bir deyişle** önce ihtiyaçlarımızı, sonra isteklerimizi karşılamaya çalışmalıyız.

Kümeşte yaşayan hayvanlara **örnek olarak** tavuk, horoz ve kazı gösterebiliriz.

Kola içmiyorum. **Açıkçası** kolayı sevmiyorum.

KENDİM YAPIYORUM 1

Aşağıdaki cümleleri destekleyici ve açıklayıcı ifadelerle devam ettiriniz.

★ Yaya olarak trafik kurallarına dikkat etmeliyiz.

Örneğin

★ Toplu taşıma araçlarında dikkat etmemiz gereken kurallar vardır.

Örnek olarak

★ Pastayı severim.

Özellikle

★ Her çocuğun büyümesi için uyuması gereklidir.

Yani

KENDİM YAPIYORUM 2

Aşağıdaki noktalı yerlere **örneğin , örnek olarak , özellikle , gibi , açıkçası , açıklamak gerekirse, yani , başka bir deyişle** kelimelerinden uygun olanını yazınız.

Dengeli beslenmek sağlığımız için şarttır. dengeli beslenirsek daha sağlıklı oluruz.

Başarılı olmamız nasıl ders çalıştığımıza bağlıdır. ödevlerimizi dikkatli bir biçimde yapmamız, bilmediklerimizi sorarak öğrenmemiz başarımızı önemli ölçüde artırır.

Doktorluk, hemşirelik, eczacılık meslekler yapan kişiler sağlık alanında çalışan kişilerdir.

Yiyecekleri satın alırken son kullanma tarihlerine bakmalıyız.

Gelenekler toplumu bir araya getirir. asker uğurlama, düğün, kına gecesi verilebilir.

Ona kızgınlım onunla bir daha konuşmak istemiyorum.

Yaz mevsimini haziran, temmuz ve ağustos aylarını yazlığımızda geçiririz.

KENDİM YAPTIYORUM 3

Cümlelerdeki destekleyici ve açıklayıcı ifadeleri bulup karşısına yazınız.

Annem çiçekleri çok sever. Başka bir deyişle çiçekler onun arkadaşıdır.
Spor yapmak eğlenceli olduğu gibi yorucu da oluyor.
Açıkçası bazı geceler uykumu tam alamıyorum.
Ben Türkçe gibi matematik dersini de seviyorum.
Bol vitamin almalıyız. Özellikle gripten korunmak için C vitamini tüketmeliyiz.
Bu işi bitirdim. Böylece yeni bir göreve hazırım.
Açıkçası sabahları kalkmak çok zor geliyor.
Erken kalktım. Böylece tüm işlerimi bitirmiş oldum.
Özellikle bu filmi çok beğendim.
Futbol gibi basketbolu da seversin.
Eriği severim ama , açıkçası bu mevsimde erik yiyemem.
Tüm dersleri severim özellikle Türkçeyi daha çok severim.
Ödevlerimi erkenden bitirdim. Böylece oyun oynamaya zamanım kaldı.
Annemle hafta sonu gezeriz. Örneğin bu hafta sinemaya gittik.
Süt ürünlerini yani yoğurt ve peyniri çok severim.
Değerli mineraller yani madenler iyi işlenmelidir.
Hem karada hem de suda yaşayan canlılar vardır. Örnek olarak kurbağa verilebilir.
Soğuk havalarda dışarı çıkmak istemiyorum. Başka bir deyişle ben soğuğu sevmiyorum.
Teyzem,yani annemin kız kardeşi hastalandı.
Hayvanları avlamamak hatta korumak gerekir.

ÖNEM BELİRTEN İFADELER

Ezgi ile Özgür diyor ki:

 Bir cümlede **başlıca, daha iyi, özellikle, en iyisi, en kötüsü, en az, daha kötü** vb. ifadeler, önem belirten ifadelerdir.

ÖRNEK:

Ellerimi sıklıkla yıkarım. Özellikle tuvaletten çıkınca sabunlusuyla yıkarım.

KENDİM YAPIYORUM 1

Aşağıdaki cümlelerdeki önem belirten ifadeleri yuvarlak içine alınız.

Hafta sonları, özellikle cumartesi günleri yüzmeye giderim.

Açıkta ateş yakmaktan daha kötüsü bu ateşi iyice söndürmeden bırakmaktır.

İnsanlık yaşamını değiştiren başlıca buluş elektriktir.

Orhan Kemal, en az Nobel ödülü alan yazarlar kadar başarılı bir romancımızdır.

Yaptığı işlerin en güzeli yazı tahtasını temizlemesiydi.

Spor yapmanın başlıca yararı insanı dinç tutmasıdır.

Bugüne kadar koduğum kitapların en iyisi İnce Mehmet romanıdır.

Oyun için uygun olanları seçmeli, özellikle parklarda oynamalıyız.

KENDİM YAPIYORUM 2

Aşağıdaki cümleleri, “**başlıca, daha iyi, özellikle, en iyisi, en kötüsü, en az, daha kötü, daha iyi**” ifadelerinin uygun olanlarıyla tamamlayınız. Bir ifadeyi birden fazla cümlede kullanabilirsiniz.

Yaz tatilinde Akdeniz kıyılarında tatil yapmayı severim.

Duvardaki resimlerin balık tutmaya çalışan genç adam tablosuydu.

Yaşananların sınıf başkanıyla Ayça'nın kavga etmesiydi.

Her hafta kumbarama 5 TL para atmaya özen gösteriyorum.

Elimdeki kalemden bir kalem bulsam bunu atacağım.

İstanbul'da gezilebilecek turistik yerleri sıralamaya başladı.

Çocuklar günde on on iki saat uymalıdır.

Sabah geç kalktım, okul servisini de kaçırdım.

Çevremizin temizliğine özen göstermeliyiz. çöplerimizi çöp kutularına atmamızdır.

Doğal afetlerin depremdir.

Bu turnuvaya senin seçildiğini biliyor musun?

Senin giderek bir öğrenci olacağına inanıyorum.

ÖZETLEYEN VE SONUÇ BİLDİREN İFADELER

Ezgi ile Özgür diyor ki:

Herhangi bir şeyi ifade ederken veya anlatırken öz ve kısa bir şekilde anlatabilmek için özetlemeye ihtiyaç duyarız. Bunu yaparken de bazı kalıplaşmış sözcüklerden faydalanırız.

Dolayısıyla, kısacası, yani, bundan dolayı, özet olarak, sonuç olarak, özetlemek gerekirse gibi kalıplaşmış sözcükleri örnek verebiliriz.

Örnek cümleler:

Memleketimi o kadar çok özlüyorum ki hiçbir yer onun yerini tutmuyor. Kısacası memleketimi çok seviyorum.

KENDİM YAPIYORUM

Aşağıdaki paragrafların verilen ifadelerden sonrasını tamamlayınız.

→ Bilgisayarlar hayatımıza o kadar hızlı girdi ki... Kabul edelim hayatımızda bir çok şeyi kolaylaştırdı. Fakat bunun yanında bir sürü de olumsuzluk getirdi hayatımıza.

Kısacası

→ Ambulanslar sadece yanımızdan geçen bir siren sesinden ibaret değildir. Ya da bir kaza anında arayacağımız bir numaradan ibaret değildir. Onlara hayatın her anında yardımcı olmak zorundayız. Trafikte karşılaştığımızda yolu açmalıyız. Telefon numarasını gereksiz yere meşgul etmemeliyiz.

Özet olarak

→ Küçük kardeş demek hem bir çok sorumluluk hem de dünyanın en güzel duygusu olan abi ya da abla olmak demek.

Dolayısıyla

TANIM

Ezgi ile Özgür diyor ki:

✎ Bir kelimenin niteliklerini tam olarak, açıkta hiçbir nokta kalmayacak şekilde açıklamaya **tanım** denir. İyi bir tanım yapabilmek için kelimenin anlamını iyi bilmek gerekir. Anlamını bilmediğimiz kelimelerin anlamlarını öğrenmek için Türkçe sözlükten faydalanmalıyız.

✎ Bir kelimeyi okuduğumuzda zihnimizde mutlaka bir şeyler canlanır. O sözcük zihnimizde bazı kelimeler çağrıştırır. Ancak kelimenin anlamını tam olarak bilmiyorsak zihnimizde çağrışan kelimeler de anlamsız olabilir.

Örneğin, okul kelimesinin anlamını hepimiz biliriz ve birkaç sözcükle bile olsa tanımını yapabiliriz. Okul kelimesi zihnimizde öğrenci, ders, öğretmen, kalem, sınıf vb bir çok sözcük çağrıştırır.

KENDİM YAPIYORUM 1

Aşağıda bazı hava olayları ve bunların açıklamaları verilmiştir. Bu hava olayları ile ilgili açıklamaları oklar yardımıyla eşleştiriniz.

dolu

Soğuk havalarda, yerde, bitkiler, ağaçlar ve öteki nesnelere üzerinde biriken su damlacıklarının donmuş hâli.

çiy

Havada buğu durumundaki suyun akşamın ve gecenin serinliğiyle yerde veya bitkilerde toplanmasıyla oluşan su damlacığı.

sis

Su buharının donarak yuvarlak buz parçaları hâlinde yağma-sıyla oluşan yağış türü.

tipi

Sis gibi ortalığı kaplayan kar fırtınası.

kırağı

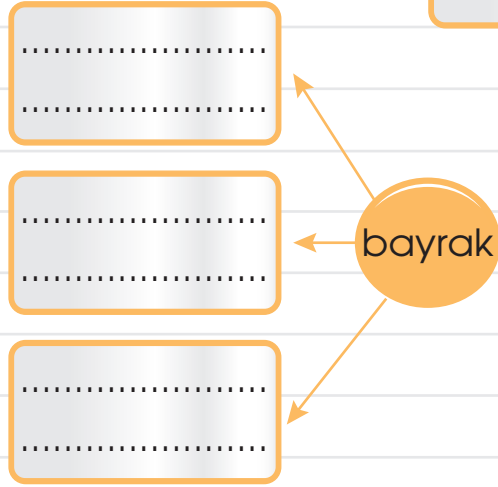
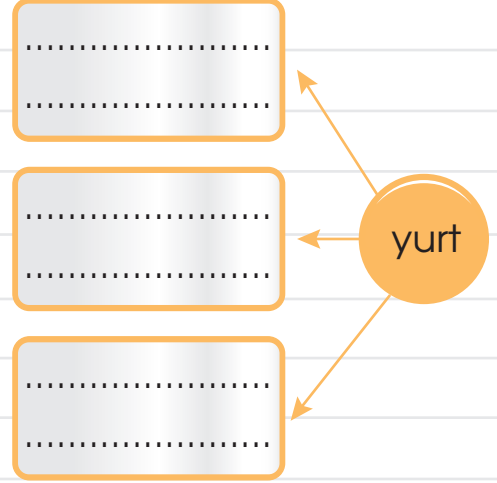
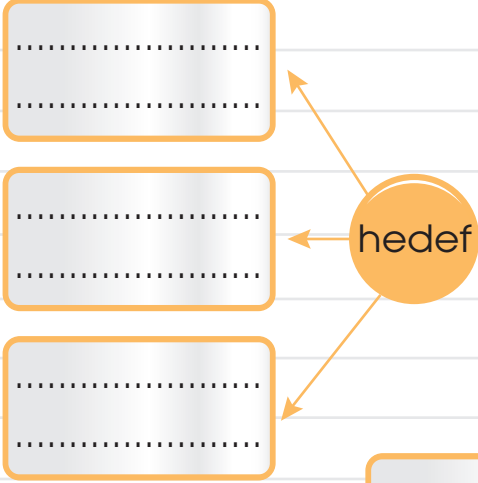
Küçük su taneleri veya tanelerinden meydana gelen bulutların, çok alçalarak yeryüzüne kadar inmesiyle oluşan duman.

KENDİM YAPIYORUM 2

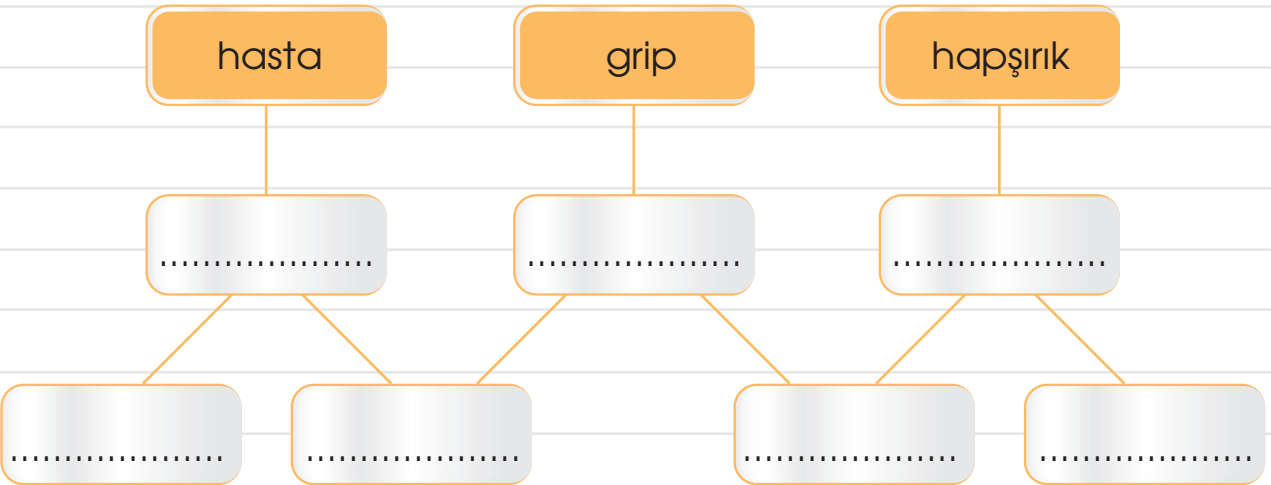
Aşağıdaki kelimelerin zihninizde yaptığı çağrışımları kutucuklara yazınız.

hasta

grip

hapşırık

KENDİM YAPIYORUM 3

- a. Aşağıdaki kelimelerin zihninizde yaptığı çağrışımları verilen boşluklara yazınız.

enerji

israf

tasarruf

- b. Bu kelimelerden ve çağrıştırdıklarından yararlanarak bilgilendirici bir yazı yazınız.

KONU DEĞERLENDİRME TESTİ - 1

1. Tamirci makineyi tamir etti böylece çamaşır yıkama sorunu çözülmüş oldu.
Yukarıdaki cümlede sonuç bildiren ifade hangisidir?

- A) tamir B) böylece C) sorunu

2. buzullar eriyor ve mevsimlerin sıralamasında değişiklikler oluyor.

Yukarıdaki cümlede boş bırakılan yere hangisinin gelmesi uygun olur?

- A) Dünya'da canlıların ve cansız varlıkların olması sonucunda
B) Dünya'nın Güneş etrafında dönmesi sonucunda
C) Doğadaki dengenin bozulması sonucunda

3. **Hangi cümlede sonuç bildiren bir ifade kullanılmıştır?**

- A) Artık sonbahar gelmişti sonuç olarak ağaçlar yapraklarını dökmeye başladı.
B) Çok acıktığım için koşa koşa eve geldim.
C) Özetle her canlı beslenir.

4. **Hangisi özetleyen ya da sonuç bildiren bir cümle değildir?**

- A) Karşısına çıkan herkese sevgiyle yaklaşırdı.
B) Sonuç olarak parasını alamadı.
C) Özet olarak bir daha kimseye korkutucu şaka yapmamaya karar verdi.

5. **Hangisinin cümlesinde özet bildiren bir ifade vardır?**

- A) Sonuçta geziye katılmak için izin almayı başardı.
B) Bu yüzden babası onu uyardı.
C) Özet olarak Malatya'nın kayısı çok ünlüdür.

6) Annem evde hayvan beslememe, başka bir deyişle eve kedi almama asla izin vermez.

Yukarıdaki cümlede altı çizili olan sözcüklerin yerine hangisi **gelemez?**

A) çünkü

B) hatta

C) açıkçası

7) **Hangi cümlede destekleyici ve açıklayıcı bir ifade kullanılmıştır?**

A) Oyunu hiç beğenmedim açıkçası çok sıkıcıydı.

B) Yazdığı masal çok eğlenceliydi.

C) Servise binebilmek için koştu.

8) Bu ayakkabı çok pahalı yani almam mümkün değil.

Yukarıdaki cümlede destekleyici ve açıklayıcı ifade hangisidir?

A) çok pahalı

B) yani

C) mümkün değil

9) **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde önem belirten ifade kullanılmıştır?**

A) Eve geç gelmesinin sebebi servisinin bozulmasıymış

B) Ben aramıyorum özellikle onunla konuşmaktan vazgeçtim.

C) Atatürk birçok yenilik yaptı. Örneğin; Kılık kıyafette yenilikler.

Adı Soyadı:

KONU TESTİ

1.	A B C	6.	A B C
2.	A B C	7.	A B C
3.	A B C	8.	A B C
4.	A B C	9.	A B C
5.	A B C		

KONU DEĞERLENDİRME TESTİ - 2

1. Eylül'ün cümlesinde aşağıdakilerden hangisinin örneği vardır?

Film hiç güzel değildi, açıkçası çok sıkıldım.

- A) Farklı düşünmeye yönlendiren ifade
- B) Destekleyici ifade
- C) Açıklayıcı ifade

2.

Çamaşırları toplayacaktım*..... henüz kurumadılar.

"*" ile gösterilen yere aşağıdakilerden hangisi **getirilemez**?

A) ancak

B) ya da

C) fakat

3. "Özellikle" sözcüğü hangi cümlede önem belirten ifade olarak kullanılmamıştır?

- A) Özellikle, yatmadan önce kitap okumayı çok seviyorum.
- B) Kış aylarını, özellikle ocak ayını sevmiyorum.
- C) Özellikle kes-yapıştır etkinliklerinde çok başarılı.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı düşünmeye yönlendiren bir ifade kullanılmıştır?

- A) Az az, sık sık sağlıklı yiyeceklerden yemeliyiz kısacası, dengeli beslenmeliyiz.
- B) Buse de havuza girmek istiyordu ancak yüzme bilmiyordu.
- C) Kırmızı ışıkta geçtiği için polis ceza yazdı.

5.

Başka bir deyişle

Yukarıdaki ifade ifadedir.

Cümledeki boşluğa hangi sözcük yazılmalıdır?

- A) destekleyici ve açıklayıcı
- B) farklı düşünmeye yönlendiren
- C) önem belirten

6. Dişlerimizin sağlıklı olmasını istiyorsak onlara iyi bakmalıyız. Örneğin

Yukarıdaki cümleyi devam ettiren ifade aşağıdakilerden hangisi **olamaz?**

- A) altı ayda bir diş hekimine görünmeliyiz.
- B) çok soğuk ve çok sıcak yiyecek ve içecek tüketmemeliyiz.
- C) dişlerimizi kendimiz çekmeliyiz.

KONU DEĞERLENDİRME TESTİ - 2

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde destekleyici ve açıklayıcı bir ifadeye yer **verilmemiştir**?

A) Orman yangını, sel, deprem gibi olaylar doğal afetlerdir.

B) Her hayvanın bir yuvası vardır örneğin ayılar inde yaşar.

C) Pazar günleri evde oturmayı sevmem.

8. "Dila ile Duru gezide çok yoruldu. ikisi de erkenden yatıp uyudular." **cümlesindeki boşluğa aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?**

A) ya da

B) örneğin

C) bunun sonucunda

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özetleyen ve sonuç bildiren ifade kullanılmamıştır?

A) Öğretmenimiz okuduğumuz kitabın özetini yazmamızı istedi.

B) Kısacası herkes işini zamanında bitirdi.

C) Özetle büyüklerimizi sürekli ziyaret etmeliyiz.

10. "Bizim evde görev dağılımı çok adildir. Bütün işler iş bölümü ile yapılır. Kısacası....."

Yukarıdaki paragraf hangisiyle devam

etmemelidir?

A) herkes kendi üzerine düşeni yapar.

B) evimizde işler yardımlaşarak yapılır.

C) hep beraber pikniğe gideceğiz.

Adı Soyadı: _____

KONU TESTİ

1.	(A) (B) (C)	6.	(A) (B) (C)
2.	(A) (B) (C)	7.	(A) (B) (C)
3.	(A) (B) (C)	8.	(A) (B) (C)
4.	(A) (B) (C)	9.	(A) (B) (C)
5.	(A) (B) (C)	10.	(A) (B) (C)

EŞ ANLAMLI (ANLAMDAŞ) KELİMELER

Ezgi ile Özgür diyor ki:

Okunuşları ve yazılışları farklı olup anlamlarını aynı olan kelimelere **eş anlamlı (anlamdaş) kelimeler** denir.

ÖRNEK:

Yıl – sene

Ak – beyaz

Önder – lider

Vazife – görev

KENDİM YAPIYORUM 1

Aşağıdaki sözcüklerin eş anlamlarını karşlarına yazınız.

Sözcük	Eş anlamlısı
Cümle	
Sözcük	
Soru	
Cevap	
Çağrı	
Yıl	
Mektep	

Sözcük	Eş anlamlısı
Anı	
Ama	
Yararlı	
İsim	
Kolay	
Fakir	
Armağan	

KENDİM YAPIYORUM 2

Aşağıdaki her grupta verilen kelimelerden ikisi eş anlamlıdır. Eş anlamlı kelimeleri bulup işaretleyiniz.

güz
 mevsim
 sonbahar

kelime
 sözcük
 tümce

sırtmak
 gülünç
 komik

özlem
 istek
 hasret

ikaz
 uyarı
 organ

vatan
 şehir
 yurt

ulus
 millet
 vatandaş

yanıt
 soru
 cevap

kalp
 yürek
 organ

masal
 hikaye
 öykü

akıllı
 deli
 uslu

ay
 sene
 yıl

yemek
 aş
 ispanak

hakim
 yasa
 kanun

konuk
 misafir
 komşu

hece
 harf
 ses

okul
 mektep
 öğrenci

talebe
 muallim
 öğrenci

helikopter
 teyyare
 uçak

yaşlı
 genç
 ihtiyar

tören
 merasim
 günlük

söz
 ant
 yemin

duyuru
 davetiye
 ilan

ana
 anne
 abla

KENDİM YAPIYORUM 3

Aşağıdaki kelimelerin eş anlamlarını karşlarına yazınız ve cümle içerisinde kullanınız.

gayret → çaba

Burak kediyi ağaçtan indirmek için çok çaba gösterdi.

düş →

.....

ırak →

.....

büyük →

.....

lisan →

.....

görev →

.....

yüce →

.....

yüzyıl →

.....

konut →

.....

hisse →

.....

ZIT(KARŞIT) ANLAMLI KELİMELER

Ezgi ile Özgür diyor ki:

Anlamları birbirinin tam tersi olan sözcüklere **zıt (karşit) anlamlı sözcükler** denir.

ÖRNEK:

kısa – uzun

az – çok

ıslak – kuru

açık - kapalı

derin - sığ

KENDİM YAPIYORUM 1

Aşağıdaki sözcüklerin zıt anlamlısını karşısına yazınız.

Sözcük	Zıt anlamlısı	Sözcük	Zıt anlamlısı
Beyaz		Ağır	
Kısa		Ucuz	
Kirli		Fakir	
Yaşlı		Büyük	
Aşağı		Boş	
Şişman		Kalın	
Aç		Geniş	

